

Arbejde i udlandet

Når du får tilbudt arbejde i udlandet, er det vigtigt, at du straks kontakter os for at få vejledning om dine rettigheder.

Ase har pligt til at give dig en individuel vejledning, idet arbejde i udlandet kan have betydning for din ret til dagpenge og efterløn.

Ved arbejde i udlandet skal du også i visse tilfælde meldes ind i det pågældende lands arbejdsløshedsforsikring og meldes ud af Ase, og der er frister, der skal overholdes.

Vi har derfor lavet denne vejledning, der er delt op efter om arbejdet foregår i et EØS-land eller et andet land. Når du har læst brochuren, er du meget velkommen til at kontakte os for en vejledning, der tager udgangspunkt i din situation.

1. Hvad er et EØS-land?

Mellem EU-landene og en række andre lande i Europa, er der indgået den såkaldte EØS-aftale som betyder, at der gælder en række fælles regler om arbejdsløshedsforsikring.

EØS-lande

De fælles regler om arbejdsløshedsforsikring i EØS gælder i Belgien, Bulgarien, Cypern (den græske del), Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.

Schweiz er også tilknyttet ordningen.

2. Søge arbejde i andet EØS-land

Er du ledig, giver EØS-aftalen dig mulighed for at søge om at tage dine dagpenge med til et andet EØS-land i forbindelse med jobsøgning. Disse regler er ikke omtalt i denne vejledning.

Hvis du er interesseret i at høre nærmere om reglerne for jobsøgning i udlandet, bør du kontakte os.

Vi kan så sende dig materiale om denne ordning.

3. Arbejde i et andet EØS-land Medlemskab

Når du får arbejde som **lønmodtager** i et andet EØS-land, skal du som hovedregel forsikres imod arbejdsløshed dér. Det sker ofte automatisk. Men du har selv pligt til at sørge for, at du er forsikret i det andet land, eller skaffe dokumentation for, at du ikke kan forsikres.

Du bør først melde dig ud af Ase, når du er helt sikker på, at du er blevet omfattet af arbejdsløshedsforsikringen i det andet land. Hvis du er forsikret i et forkert land, risikerer du at miste dine rettigheder, fx retten til efterløn. Du må heller ikke være forsikret i to EØS - lande på samme tid.

Hvis du skal arbejde som **selvstændig** i et andet EØS-land skal du undersøge, om du kan forsikres der. Der er efterhånden mange lande, der har en arbejdsløshedsforsikring for selvstændige. Kan du forsikres i det andet EØS-land som selvstændig, så har du pligt til det i stedet for at forblive i Ase.

Kan du ikke forsikres i det pågældende land, skal du bede om dokumentation for, at du ikke kan forsikres. Du kan så bevare dit medlemskab af Ase, når du sender dokumentationen til os.

Forsikrings- og arbejdsperioder

Udgangspunktet i EØS-aftalen er, at forsikrings- og arbejdsperioder kan overføres mellem landene.

Har du været forsikret i en dansk arbejdsløshedskasse, vil disse forsikringsperioder kunne regnes med til et krav om forudgående medlemskab, hvis du søger om dagpenge i et andet EØS-land, fx Sverige.

Dine danske forsikrings- og arbejdsperioder som både lønmodtager eller selvstændig kan derfor tælles med ved beregningen af, hvornår du har

ret til dagpenge i det andet EØS-land. Det betyder, at du ikke behøver at begynde forfra som arbejdsløshedsforsikret, når du flytter til et andet EØS-land og bliver omfattet af forsikringen dér. For selvstændige gælder det kun for arbejdsløshedsforsikring fra den 1. maj 2010 og frem.

Forsikrings- og arbejdsperioder skal bekræftes på en attest PD U1. Attesten udstedes af Ase. Du skal ikke bruge attesten for at blive optaget i det andet lands forsikring.

Det er kun, hvis du skal have udbetalt dagpenge eller andre ydelser i det andet EØS-land, at det kan være nødvendigt at få udstedt en attest PD U1.

4. Tilbage til Ase efter arbejde i et andet EØS-land

Medlemskab

Du skal søge om optagelse i en dansk arbejdsløshedskasse **inden 8 uger** efter at du er ophørt med at være omfattet af forsikringen i det andet EØS-land.

Du kan tidligst optages i Ase fra det tidspunkt, hvor vi modtager din skriftlige ansøgning om optagelse.

Hvis du ikke søger om optagelse inden for 8-ugers-fristen, kan du kun optages som nyt medlem, og du vil så tidligst være berettiget til dagpenge efter et års medlemskab.

Forsikrings- og arbejdsperioder

Når du flytter tilbage til Danmark efter i en periode at have arbejdet i et andet EØS-land og bliver arbejdsløshedsforsikret her, kan du medregne dine forsikrings- og arbejdsperioder som både lønmodtager og selvstændig i det andet EØS-land.

Det betyder, at du ikke behøver at begynde forfra som medlem af Ase, men at du kan bruge dine forsikrings- og arbejdsperioder i det andet EØS-land til at opnå dagpengeret i Danmark.

Det er imidlertid afgørende for at opnå dagpengeret, om du har været forsikret i en dansk arbejdsløshedskasse inden for de seneste 5 år.

Hvis du har været medlem af en dansk arbejdsløshedskasse inden for de sidste 5 år, kan du overføre dine forsikrings- og arbejdsperioder fra det andet EØS-land.

- Du skal have bopæl og opholde dig i Danmark.
- Du skal endvidere søge om genoptagelse i Ase inden 8 uger, efter du er ophørt med at være forsikret i det andet EØS-land.
- Du behøver ikke være i arbejde for at blive genoptaget i Ase.

Hvis du vil søge om dagpenge, bør du dog søge om optagelse og tilmelde dig Jobcentret hurtigst muligt efter at din forsikring i det andet EØS-land er ophørt. Du kan nemlig tidligst få dagpenge, fra du har meldt dig ind i Ase og er tilmeldt Jobcentret.

Hvis du ikke har været medlem af en dansk arbejdsløshedskasse inden for de sidste 5 år, kan du også overføre dine forsikrings- og arbejdsperioder fra det andet EØS-land. Men der er en række betingelser:

- Du skal søge om genoptagelse i Ase inden 8 uger, efter du er ophørt med at være forsikret i det andet EØS-land.
- Du kan kun medregne dine forsikrings- og arbejdsperioder fra det andet EØS-land, hvis du begynder arbejde i Danmark inden 8 uger, efter du er ophørt med at være forsikret i det andet EØS-land.
- Som fuldtidsforsikret skal du arbejde mindst 296 timers arbejde inden for 12 uger/3 måneder for at kunne overføre forsikringsperioder fra det andet EØS-land.

Husk at få attest PD U1

Du kan som udgangspunkt ikke få udbetalt dagpenge i Danmark, før vi har fået din attest PD U1. Henvend dig derfor til arbejdsløshedsforsikringen i det andet EØS-land, før du rejser tilbage til Danmark, og bed dem om at udstede en attest PD U1.

Hvis du ikke kan nå at få udstedt en attest PD U1, inden du rejser til Danmark, skal du hurtigst muligt kontakte os. Vi kan hjælpe dig med at indhente attesten.

Det er vigtigt, at du overholder 8-ugersfristen, uanset om du har modtaget din attest PD U1 eller ej. Hvis du ikke overholder 8-ugersfristen, risikerer du at miste retten til dagpenge.

Arbejdsløsheds-kassen kan træffe afgørelse om at forlænge fristen i op til 2 år, hvis du i umiddelbar tilknytning til udløbet af fristen er syg, på barselsorlov eller på børnepasningsorlov.

For at få udbetalt dagpenge fra Ase, skal du være tilmeldt Jobcentret og i øvrigt have bopæl og opholde dig i Danmark.

5. Grænsearbejde – arbejde i ét EØS-land og bopæl i et andet

Hvis du som lønmodtager eller selvstændig arbejder i ét EØS-land, men bor i et andet, og vender tilbage til din bopæl mindst én gang om ugen, er du grænsearbejder.

Som grænsearbejder skal du forsikres i det EØS-land, du arbejder i. Bliver du delvis eller periodisk arbejdsløs, fx hvis du arbejder på deltid, eller hvis du er omfattet af en arbejdsfordeling, skal du have udbetalt dagpenge i det EØS-land, som du arbejder i. Det sker efter dette lands regler.

Bliver du helt arbejdsløs, det vil sige, at dit ansættelsesforhold ophører, skal du have udbetalt dagpenge i det land, du bor, efter de regler, der gælder dér. Der er dog mulighed for at du sideløbende kan stille dig til rådighed i det seneste arbejdsland. Ønsker du det, skal du rette henvendelse til os.

6. Udstationering – midlertidigt udsendt til arbejde i et EØS-land

Hvis du bliver udsendt af din danske arbejdsgiver til et andet EØS-land for at arbejde dér, kan du bevare din danske arbejdsløshedsforsikring. Det samme gælder for selvstændige, der udsender sig selv til et andet EØS-land.

Betingelserne for at bevare din danske arbejdsløshedsforsikring efter den almindelige udsendelsesregel er:

- At du inden udsendelsen er omfattet af dansk lovgivning (om social sikring).
- At der er en ansættelsesaftale med den arbejdsgiver i Danmark, du er udsendt af.

- At du i udsendelsesperioden skal arbejde for den arbejdsgiver, du er udsendt af.
- At du får løn fra din danske arbejdsgiver.
- At du inden udsendelsen har arbejdet i Danmark for den arbejdsgiver, du er udsendt af. (Hvis du er ansat med henblik på at blive udsendt, skal arbejdsgiverens virksomhed normalt udøve sin aktivitet og beskæftige sine ansatte i Danmark).
- At din forventede arbejdsperiode i udlandet ikke overstiger 2 år. Det er dog muligt at være dækket i op til 3 år, se nedenfor.
- At du ikke afløser en anden, hvis udsendelsesperioden er udløbet.

Udsendelse op til 2 år

For at være omfattet af dansk lovgivning under din udstationering skal du eller din arbejdsgiver udfylde et spørgeskema hos Udbetaling Danmark. Selvstændige erhvervsdrivende skal også udfylde og sende samme skema til Udbetaling Danmark. Ved afgørelsen vedlægger Udbetaling Danmark en godkendt attest A1. Kopi af afgørelsen skal sendes til os.

Udsendelse op til 3 år

Hvis det er meningen, at du skal være udstationeret i mere end 2 år, kan du kun være omfattet af dansk lovgivning i op til 3 år i forbindelse med din udstationering, hvis Udbetaling Danmark indgår en særlig aftale med det land, du udstationeres i. Du og din arbejdsgiver skal i fællesskab udfylde et spørgeskema hos Udbetaling Danmark. Hvis du bliver omfattet af en sådan aftale, kan du bevare dit medlemskab af Ase. Kopi af afgørelsen skal sendes til os.

På borger.dk kan du læse mere om dansk social sikring, når man arbejder i udlandet.

7. Andet arbejde i udlandet, der sidestilles med arbejde i Danmark

Arbejde på Grønland

Der findes ikke en arbejdsløshedsforsikring i Grønland. Hvis du rejser til Grønland for at arbejde, bør du derfor bevare medlemskabet af den danske arbejdsløshedsforsikring.

Har du bevaret medlemskabet af den danske forsikring, sidestilles arbejde i Grønland med arbejde i Danmark.

Arbejde på Færøerne

Færøerne har sin egen arbejdsløshedsforsikring, men der er indgået en aftale med Danmark som betyder, at hvis du flytter fra Færøerne til Danmark kan medregne forsikrings - og arbejdsperioder. Det er dog en betingelse, at du søger om optagelse i Ase, inden 8 uger efter at forsikringen på Færøerne er ophørt. Husk at få en attest N301/DP U1 med fra den færøske a-kasse.

Hvis du ønsker at vende tilbage til Danmark som ledig efter at have arbejdet på Færøerne, skal du kontakte arbejdsløshedsforsikringen på Færøerne inden du rejser og få en attest PD U2. Du skal nemlig have dagpenge fra Færøerne i op til 3 måneder, før du kan blive omfattet af den danske arbejdsløshedsforsikring.

Hvis du som ledig ønsker at rejse til Færøerne, gælder de samme regler. Du skal inden du rejser have en attest PD U2 fra Danmark. Du skal nemlig have dagpenge fra Danmark i op til 3 måneder mens du søger arbejde i Færøerne, før du kan blive omfattet af den færøske arbejdsløshedsforsikring.

EUs institutioner m.v.

Arbejde ved EUs institutioner, diplomatiske missioner og konsulater i andre EØS-lande eller som udsendt i et andet EØS-land sidestilles med arbejde i Danmark. Dette gælder dog kun, hvis du **samtidig** har bevaret dit medlemskab af en dansk arbejdsløshedskasse. Der gælder særlige regler for, hvornår du i disse situationer kan bevare dit medlemskab af en dansk a-kasse.

Selvstændig inden for EØS

Arbejde som selvstændig i et andet EØS-land, hvor du ikke kan blive forsikret som selvstændig, sidestilles med arbejde i Danmark. Du kan fortsætte dit medlemskab af Ase, hvis du ikke kan blive forsikret i det andet EØS-land.

Internationale organisationer

Arbejde i udlandet for organisationer, som Danmark er medlem af, sidestilles med arbejde i Danmark. Det gælder dog kun, hvis arbejdet udføres på internationale vilkår, og forudsat at du

bevarer dit medlemskab af en dansk arbejdsløshedskasse.

Dansk arbejdsgiver uden for EØS

Arbejde i lande uden for EØS for en dansk arbejdsgiver, arbejde på en dansk ambassade eller arbejde som ulandsfrivillig sidestilles med arbejde i Danmark. Det gælder dog kun, hvis du **samtidig** har bevaret dit medlemskab af en dansk arbejdsløshedskasse, og hvis arbejdet giver ret til at blive optaget i en dansk arbejdsløshedskasse.

Arbejde i udlandet uden for EØS

Hvis du påbegynder arbejde i udlandet uden for EØS-landene som selvstændig eller som lønmodtager for en udenlandsk arbejdsgiver, skal du bevare sit medlemskab af Ase, hvis du har planer om at vende tilbage til Danmark og modtage dagpenge eller efterløn. Arbejdet kan medregnes til opnåelse af dagpengerebet – og i et vist omfang til opnåelse af efterlønsret.

Det er meget vigtigt, at du i disse tilfælde gemmer dokumentation for dit arbejde i udlandet i form af alle lønsedler, ansættelseskontrakter osv. Der er nemlig særligt strenge dokumentationskrav i forbindelse med udbetaling af danske dagpenge eller efterløn efter arbejde i udlandet.

Adresse i udlandet

Som nævnt i brochuren er det vigtigt, at du kontakter os, når du har planer om at rejse til udlandet, så du kan få den rigtige vejledning. Det gælder, både når du skal arbejde i udlandet, og når du blot skal opholde dig i udlandet i en længere periode.

Du har pligt til at meddele adresseændring til Ase, når du rejser til udlandet. Vi vil også gerne have din c/o-adresse i Danmark, hvor vi kan sende breve til dig.